

APSTIPRINĀTS
Cesvaines novada domes
2016.gada 11.februāra domes sēdē,
protokols Nr.2, 16. lēmums

CESVAINES NOVADA JAUNATNES POLITIKAS STRATĒGIJA

TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

Jaunietis - persona vecumā no 13-25 gadu vecumam.

Jaunatne - demogrāfiskā grupa vecumā no 13-25 gadiem.

Jaunatnes politika - mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Darbs ar jaunatni - uz jaunatni vērstu rīcību kopums, ietverot aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuru veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki. Programmas izpratnē par darbu ar jaunatni netiek uzskatīta vispārējā izglītība, interešu izglītība, profesionālās ievirzes izglītība un mērķtiecīgas sporta aktivitātes.

Jauniešu centrs - viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām.

Jaunatnes lietu speciālists - persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni.

Jaunatnes darbinieks - speciālists, kurš atbilstoši savai profesionālajai kompetencei sekmē jauniešu attīstību un integrāciju sabiedrībā notiekošajos procesos.

Jauniešu brīvprātīgais darbs - darbs bez atlīdzības (arī pakalpojumu sniegšana), ko veic jaunietis, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās.

Neformālā izglītība - jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība. Tā papildina formālo izglītību, nodrošinot to iemaņu un prasmju apguvi, kas nepieciešamas sociāli un ekonomiski aktīvam pilsonim, kas spēj integrēties sabiedrībā un darba tirgū.

ES - Eiropas Savienība

CND - Cesvaines novada dome

BJC - Bērnu un jauniešu centrs

NVO - nevalstiskās organizācijas

IEVADS

Jaunatnes politika ir visās valsts politikas jomās īstenojama mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.¹

Cesvaines novada jaunatnes politikas stratēģija ir izstrādāta pamatojoties uz Cesvaines novada attīstības programmu 2012.-2018.gadam, Jaunatnes likumu, kas stājās spēka 2009.gada 1.janvārī un pamatojoties uz Jaunatnes politikas pamatnostādņiem 2009.-2018.gadam.

CESVAINES NOVADA JAUNATNES POLITIKAS STRATĒGIJAS UZDEVUMI

Cesvaines novada jaunatnes politikas stratēģijas nepieciešamības pamatprincipi

1. Cesvaines novada jauniešiem radīt iespēju skaidri redzēt un apzināties, pēc kādiem kritērijiem un principiem tiek veikts un īstenots jaunatnes darbs savā novadā.
2. Cesvaines novada jauniešiem rast iespēju iesaistīties pašvaldības jautājumu risināšanas pasākumos, kas tieši saistīti ar jauniešu dzīvi.

---

¹ Jaunatnes likums 2.pants 1.punkts

3. Skaidra un pamatota darbības organizēšana jauniešiem svarīgu jautājumu risināšanai.
4. Sadarbība ar iestādēm, institūcijām, lai veicinātu jauniešu dzīves uzlabošanu.

Cesvaines novada jaunatnes politikas stratēģijas prioritārās jomas

1. Jauniešu līdzdalība
2. Informētība
3. Lietderīgā laika pavadīšana
4. Neformālā izglītība
5. Veselība
6. Drošība un sociālā iekļaušanās vienaudžu vidū.

1. CESVAINES NOVADA ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Cesvaines novads pastāv kopš 2009. gada 1. jūlija, kas izveidojās pēc administratīvi teritoriālās reformas. Cesvaine atrodas Vidzemes vidienē, Cesvaines novadā. Pilsēta ir 511 ha liela teritorija ar plašu lauku teritoriju 180 km uz austrumiem no Rīgas. Kopējā platība – 19 047 ha. Iedzīvotāju skaits - 2834 (2015. g.), no tiem- 424 jaunieši jeb 14,96%. 91% iedzīvotāju ir latvieši. Lielākie lauku centri: Graši, Kārkli, Kārdaba, Kraukļi. Pilsētas tiesības Cesvainei ir kopš 1991. gada. Lielākais ražošanas uzņēmums ir SIA "Cesvaines Piens", SIA "Nordtorf".

Pašvaldības teritorijā ir četras izglītības iestādes – vidusskola, pirmsskola "Brīnumzeme", Mūzikas un mākslas skola un internātpamatskola, kā arī kultūras nams, divas bibliotēkas, sociālās aprūpes centrs. Grašos atrodas Grašu pils un ap to esošais Grašu bērnu ciemats.

Novadā darbojas vairāki kokapstrādes uzņēmumi, piena un gaļas lopkopības saimniecības, dārzu audzētāji, biškopji, tūrisma saimniecības. Pilsētā atrodas virsmežniecība, radio un televīzijas stacija, aptiekas, skaistumkopšanas centrs ar baseinu, kafejnīca un pārtikas veikali.

1.1. Organizācijas, iestādes, struktūrvienības

Cesvaines novadā ir Cesvaines internātpamatskola (60 skolēni), Cesvaines vidusskola (278 skolēni) un vakarskola (4 vakarskolēni), Pirmsskolas iestāde "Brīnumzeme" (96 bērni) un profesionālās ievirzes skolas: Mākslas un mūzikas skola (102 audzēkņi).

Izglītības iestādēs ir pieejamas dažādas interešu izglītības programmas (koris, sporta nodarbības, teātra nodarbības, tautiskās dejas un citi pulciņi), kā arī Cesvaines vidusskolā darbojas skolēnu pašpārvalde.

Cesvaines novadā ir noteikta atbildīgā pašvaldības struktūrvienība, kura atbild par darbu ar jaunatni īstenošanu un koordinēšanu pašvaldībā- Cesvaines novada domes Bērnu un jauniešu centrs.

1.2.. Problēmas raksturojums

Izstrādājam Cesvaines novada jaunatnes politikas stratēģiju (2016.-2020.gadam), lai turpinātu iesākto jaunatnes jomā. Novadā darbojas viens Bērnu un jauniešu centrs, bet šis centrs atrodas Cesvainē, ārpus pilsētas nav šādu centru, tādējādi laukos darbs ar jauniešiem nenotiek. Iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ skolas atrodas pilsētā, pārsvarā visas aktivitātes notiek Cesvainē, ārpus pilsētas tās nenotiek. Kraukļu jauniešiem pieejamā vieta,

kur pavadīt savu brīvo laiku, ir bibliotēka, bet citos lauku centros nav ne jauniešu centru, ne bibliotēku, ne dienas centru.

Mazo telpu dēļ, Cesvaines Bērnu un jauniešu centrs pilnībā nevar pildīt centra funkcijas.

2. SVID ANALĪZE

Izstrādājot Cesvaines novada jaunatnes politikas stratēģiju, sadarbībā ar Cesvaines vidusskolas pašpārvaldi, tika veikta SVID analīze, kas palīdzēja noteikt, pēc jauniešu domām, Cesvaines novada jaunatnes politikas stratēģijas prioritārās jomas stiprās, vājās puses, iespējas un draudus.

1. Jauniešu līdzdalība

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brīvprātīgais darbs kultūras, sporta pasākumos 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivācijas trūkums jauniešu vidū
<p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielināt jauniešu skaitu brīvprātīgā darba veikšanā • Organizēt vairāk pasākumus jauniešiem 	<p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bailes tikt atraidītam • Nevienlīdzība vienaudžu vidū

2. Informētība

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociālo tīklu pieejamā informācija- draugiem.lv, facebook.com, twitter.com un instagram • Cesvaines mājaslapa- www.cesvaine.lv • Cesvaines ziņas 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Par maz informācijas • Nav interese iedziļināties piedāvātajā informācijā • Nav pamanāma informācija- nesaista afiša
<p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pievienot vairāk informācijas. • Informāciju ievietot tā, lai jauniešiem būtu interese to lasīt 	<p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nelasot informāciju, var palaist garām lietas, kas pienākas un kas tiešām var būt noderīgas

3. Lietderīgā laika pavadīšana

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bērnu un jauniešu centrs • Rampa • Basketbola korts • Stadions • Sporta halle 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mazas telpas Bērnu un jauniešu centrā • Sliktā stāvoklī sporta halle • Lauku jauniešiem nav iespējams izmantot visas šīs iespējas, ko var izmantot pilsētas jaunieši, satiksmes
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Skolās- interešu pulciņi • Parks <p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meklēt finansējumu, lai uzceltu jaunu halli. • Paplašināt interešu izglītības pulciņus • Organizēt nometnes 	<p>autobusi iet reti.</p> <p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevar kvalitatīvi attīstīt savas fiziskās prasmes, jo nav piemērota sporta halle un stadions • Mazkustīga dzīvesveida palielināšanās
---	---

4. Neformālā izglītība

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bērnu un jauniešu centra pasākumi • Brīvprātīgais darbs • Apmācības <p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vairāk iesaistīt jauniešus aktivitātēs • Organizēt neformālās izglītības apmācības Cesvainē 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informācijas trūkums par neformālo izglītību <p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivācijas trūkums jauniešu vidū
---	---

5. Veselība

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporta stundas, sporta halles piedāvātās nodarbības • Izzinošas lekcijas • Ģimenes ārsti un citi speciālisti medicīnas jomā 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informācijas trūkums
<p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaunas halles būvniecība Cesvainē, rastu iespēju organizēt vairāk pasākumu, kas uzlabotu jauniešu veselību. • Organizēt lekcijas par veselīgu uzturu • Organizēt skrējienus pa Cesvaines parku • Organizēt dažādu jomu sporta pasākumus 	<p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansējuma trūkums • Mazkustīgs dzīvesveids

6. Drošība un sociālā iekļaušanās vienaudžu vidū

<p>Stiprās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociālais dienests • Pilsētas kārtībnieks, policija • Bērnu un jauniešu centrs 	<p>Vājās puses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nav cieņa pret kārtībnieku • Nevienlīdzība (starp vidusskolu un internātskolu)
<p>Iespējas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vairāk organizēt reidus jauniešu 	<p>Draudi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatīvu speciālistu trūkums

<p>atpūtas vietās</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piemērot sabiedrisko darbu nepilngadīgajiem jauniešiem par huligānismu, zādzību un krāpšanu. 	
--	--

Jaunatnes politikas vīzija

Cesvaines novads ir draudzīga un pievilcīga vide, kur jaunieši iesaistās lēmumu pieņemšanā, lietderīgi pavada savu brīvo laiku, iegūst izglītību un darbu savā novadā. Iesaistās sabiedriskajos procesos un dibina ģimeni.

Jaunatnes politikas ilgtermiņa un īstermiņa mērķi

Cesvaines novadam prioritārās jomas ir jauniešu līdzdalība, informētība, lietderīgā laika pavadīšana, neformālā izglītība.

Ilgtermiņa mērķi:

Jauniešu līdzdalība- iesaistīt bērnus un jauniešus dažādos sabiedrības pasākumos.

Informētība- nodrošināt informācijas pieejamību jauniešiem.

Lietderīgā laika pavadīšana- nodrošināt Cesvaines novada bērniem un jauniešiem pavadīt savu brīvo laiku lietderīgi, atbilstoši viņa vecumam.

Neformālā izglītība- sekmēt jauniešu neformālās izglītības attīstības iespējas.

Īstermiņa mērķi:

Jauniešu līdzdalība- iesaistīt Cesvaines novada jauniešus Cesvaines novada domes kultūras un sporta organizētajos pasākumos vai citos pašvaldības pasākumos.

Attīstīt jauniešu brīvprātīgo darbu.

Informētība- nodrošināt informāciju Cesvaines novada bērniem un jauniešiem.

Paplašināt informācijas sistēmu, lai bērniem un jauniešiem būtu viegli pieejama informācija, kas saistīta ar jauniešu pasākumiem, jaunākajām aktualitātēm.

Lietderīgā laika pavadīšana- iesaistīt bērnus un jauniešus kultūras un sporta pasākuma organizēšanā. Iesaistīt jauniešus piedalīties semināros, kas tiek organizēti ārpus formālās izglītības.

Neformālā izglītība- uzlabot informācijas pieejamību par bērnu un jauniešu neformālās

izglītības iespējām Cesvaines novadā, lai vairāk Cesvaines bērni un jaunieši tajos iesaistītos.

Atbalstīt un uzlabot bērnu un jauniešu neformālās izglītības pasākumus.

CESVAINES NOVADA JAUNATNES POLITIKAS RĪCĪBAS PROGRAMMA 2016.-2020.GADAM

Plānotie uzdevumi un aktivitātes

Prioritāte	Projekts	Finanšu instruments	Plānotie darbības rezultāti	Plānotais laika posms	Plānotais iesaistīto jauniešu skaits	Atbildīgais
Jauniešu līdzdalība	Izveidot Cesvaines novada jauniešu domi		Jauniešu iesaiste lēmumu pieņemšanā pirms to pieņemšanas	5 gadu laikā	5	Bērnu un jauniešu centrs
	Jauniešu forums	Cesvaines novada dome	Veicināt sadarbību starp jauniešiem un jaunatnes jomā iesaistītajām personām	Reizi gadā	20	Bērnu un jauniešu centrs
	Pieredzes apmaiņas aktivitātes	Cesvaines novada dome, Eiropas Savienības projekti	Veicināt sadarbību reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā. Jaunatnes darbinieku un jauniešu pieredzes pilnveide.	5 gadu laikā	30	Bērnu un jauniešu centrs, Cesvaines vidusskola, Cesvaines internātskola
	Atzinība par ieguldīto darbu	Cesvaines novada dome	Motivēt jauniešus darboties novada labā,	Reizi gadā	3	Bērnu un jauniešu centrs
	Kafija ar politikiem	Cesvaines novada dome	Nodrošinot jauniešu līdzdalību un iniciatīvu lēmumu pieņemšanā, tiek veicināta jauniešu izaugsme, pašvaldības attīstība, ņemot vērā, ka jaunieši bieži vien var nākt klajā ar inovatīviem un radošiem risinājumiem dažādām problēmām.	Reizi gadā	10	Bērnu un jauniešu centrs
Informētība	Izveidot atsevišķu sadaļu jauniešiem novada mājaslapā	Cesvaines novada dome	Nodrošināta atbilstoša informācija jauniešiem par viņu vajadzībām un interesēm	5 gadu laikā		Bērnu un jauniešu centrs
Lietderīgā laika pavadīšana	Nometnes	Cesvaines novada dome, Eiropas Savienības projekti, Izglītības un	Jauniešiem iegūtas jaunas iemaņas, zināšanas, prasmes. Veicināta sociālās atstumtības mazināšana.	Reizi gadā	100	Bērnu un jauniešu centrs

		Zinātnes projekti				
	Starptautiski projekti, Erasmus +	Cesvaines novada dome, Eiropas Savienības projekti	Iegūta starptautiska pieredze, iepazīstot citu pašvaldību darbību, tādejādi uzlabojot darbu ar jaunatni un attīstot jaunas idejas esošo problēmu risināšanā.	5 gadu laikā	10	Bērnu un jauniešu centrs, Cesvaines vidusskola
	Brīvprātīgais darbs	Cesvaines novada dome, Eiropas Savienības projekti	Noorganizēts jauniešu pasākums "Jauniešu dienas Cesvainē"	5 gadu laikā	100	Bērnu un jauniešu centrs
Neformālā izglītība	Apmācības jauniešiem	Cesvaines novada dome, Eiropas Savienības projekti	Iesaistīti sociālā riska jaunieši, popularizēta neformālā izglītība, apgūtas jaunas iemaņas	2 reizes gadā	5	Bērnu un jauniešu centrs, Cesvaines vidusskola
Veselība, drošība un sociālā iekļaušanās vienaudžu vidū	Organizēt preventīvus pasākumus	Cesvaines novada dome	Izglītoti jaunieši par veselīgu dzīvesveidu un drošību.	Reizi gadā	300	Bērnu un jauniešu centrs, Cesvaines vidusskola, Cesvaines internātskola
	Organizēti sporta pasākumi	Cesvaines novada dome	Popularizēts veselīgs un aktīvs dzīvesveids	4 reizes gadā	100	Cesvaines Kultūras nams

Domes priekšsēdētājs (personiskais paraksts)

V.Špats